

KURIER CZĘSTOCHOWSKI

Nr 94 • Wydawalstwo i Redakcja „Kuriera Czestochowskiego” Czestochowa, Adolf Elter Allee 52, Tel. 22-45 i 22-81 Konto pocztowo-czekowe Warszawa 654 Czestochowa, sroda 21 kwietnia 1943 r. Wychodzi czesnie raz na tydzien. Abonament miesieczny wynosi 2.40 (zobacz tego portu 72 str.). Zamowienia przyjmowane sa przez wszystkie Przedysypanstwa i Cas Cah Rok V.

Identyfikacja ofiar bolszewickich odbywa się nieustannie

Adolf Hitler ma 54 lata

Polonia argentyńska o zbrodni żydo-komuny w Katyniu

Żywiolowy głos protestu—Kilka pytań pod adresem Kremlu

Buenos Aires, 20 kwietnia. — Pod olbrzymim nagłówkiem „Tysiące polskich oficerów, zamordowanych przez bolszewików” donosi wychodzący w Buenos Aires polski dziennik „Kurier Polski” o masowych grobach pod Smoleńskiem.

„Wszystko wskazuje na to — pisze dziennik — że oficerowie zostali zamordowani przez oprawców Stalina. Musimy te wiadomości przyjąć jako prawdziwe, jak długo rząd bolszewicki nie udowodni czegoś przeciwnego. Stanowisko to będziemy reprezentowali tak długo, aż Kreml zakomunikuje, gdzie znajduje się generał Smorawski, dowódca O. K. Lublin i tysiące innych oficerów, których miejsca pobytu w związku Sowieckim polska delegacja nie była w możności stwierdzić.

klawie rejestrowany i numerowany, ponieważ nie jest wykluczone, że dalsze jeszcze poszukiwania pozwolą przeciec na odsłonięcie właściciela.

BERLIN, 20 kwietnia. — „Deutsche Allgemeine Zeitung” pisze w związku ze zbrodnią katyńską: „Mord w Katyniu nie był działaniem w afekcie, lecz rzeczą dobrze przemyślaną. Podobnie, jak na obszarze Unii Sowieckiej, od pierwszego dnia przystąpiono do tepienia inteligencji i przedstawicieli kultury i to w ilości, wobec której bledna cyfra, „osiągnięte” w czasie Rewolucji Francuskiej, tak i w tym wypadku Kreml wydał rozkaz od zlikwidowania przy najmniej tej części czołowej warstwy narodu polskiego, która dostała się w ich ręce. Celem takiego postępowania było utworzenie drogi dla powstania Polski bolszewickiej, która miała służyć jako odskocznia do z bolszewizowania całej Europy. — W Moskwie wychodzi nawet organ, który przegotowuje pod względem agitacyjnym tego rodzaju Polskę sowiecką, a podczas ostatniego sporu z emigrantami polskimi w Londynie oświadczonego generałowi Sikorskiemu wyraził, że zarówno on, jak i

jego otoczenie, są imperialistami i kapitalistami.”

BUDAPEST, 20 kwietnia. — W artykule wstępnym, zatytułowanym „Umarli z Katynia” pisze „Pester Lloyd” w związku z przyjacielską radą podsekretarza stanu w Stanach Zjednoczonych Wellesa, który poleca Polakom porozumieć się bezpośrednio z Moskwą w sprawie wzajemnych stosunków, że właśnie rada ta zdradza tendencję zapewnienia Unii Sowieckiej decydującego wpływu w sprawach przyszłego uregulowania stosunków europejskich.

Niemiecko-tureckie układy gospodarcze

ANKARA, 20 kwietnia. — W ciągu ostatnich tygodni toczyły się w Ankarze rokowania gospodarcze pomiędzy Niemcami i Turcją. Ugodnione układy podpisane zostały w dniu 18 kwietnia b. r. z ramienia Niemiec przez ambasadora von Papena i posła Clodiuna, a z ramienia Turcji przez ministra spraw zagranicznych Numan Sarraoglu oraz przewodniczącego komisji

Dzisiaj cała Rzesza czci dzień urodzin Führera

gospodarczo-finansowej Burhana Zihni Samusa.

Zawarte układy obejmują zarówno obrót towarowy, jak i płatności obu krajów. — Niemcy, jak dotychczas, zaopatrywać będą Turcję w odpowiednie wyroby przemysłowe, a za to Turcja wywozić będzie do Niemiec szereg niezbędnych surowców. Rokowania toczyły się w tradycyjnym duchu przyjaźni i wzajemnego zrozumienia interesów obydwu partnerów.

Japończycy koncentrują wielkie siły na północ od Australii

Chmury wojenne nad Piątym Kontynentem

SZTOKHOLM, 20 kwietnia. — „Niesamowite napięcie panuje nad Oceanem Spokojnym” — oświadcza sprawozdanie pewnego neutralnego korespondenta z Waszyngtonu, omawiające wielokrotne apele o pomoc dominium australijskiego i głównej kwatery generała Mac Arthura. W głównej kwatery generała Mac Arthura stwierdzono również, według tego samego korespondenta, że centrum ogromnie siły flety wojennej na północ od Australii. Formacje te można trzymać w szachu jedynie tylko przy pomocy sił powietrznych. Do tego jednak bezwarunkowo koniecznym jest znaczne wzmacnienie lotnictwa, jakie w obecnej chwili stoi do dyspozycji generała Mac Arthura. W głównej kwatery generała Mac Arthura obecnie wyłączną kontrolę nad

północnymi liniami żeglugi amerykańskiej i zbliżają się coraz bardziej po tych liniach ku Australii. W Waszyngtonie panuje tendencja do bagatelizowania wzywania Mac Arthura o pomoc, jednak w Canberra wzrasta zaniepokojenie, przy czym obawiają się tam nadejścia niepowiadzonej katastrofy. Obawom tym dał pewnego wyraz prezydent Curtin, wyrażając nadzieję, że zagrożeń Australii przez Japończyków byłoby więcej cięższym cięciem dla Amerykanów i Anglików, niż na przykład okupacja Francji przez wojska niemieckie.

Różne sygnały ostrzegawcze z głównej kwatery generała Mac Arthura, jak wynika z sprawozdania przedstawiciela amerykańskiego „National Broadcasting System” w Canberra, Edwarda Wallace, wywołały w całej Australii olbrzymie zaniepokojenie. Dzienniki omawiają wyczerpująco niepo-

kojące położenie dominium oraz oświadczenia Mac Arthura w sprawie skoncentrowania przez Japończyków wielkich sił na północ od Australii. „Sydney Herald” w artykule redakcyjnym pisze: „Japończycy zwracają się na północ. Są oni przygotowani zrobić się natychmiast naprzód, skoro tylko uzyskają decydujące panowanie w powietrzu, a nie ulega wątpliwości, że i tak nie są bez silnych formacji powietrznych. Dowiedli tego dopiero niedawno, dokonując za dnia silnego ataku na Port Moresby.”

Trzy zagadnienia

SZTOKHOLM, 20 kwietnia. — Pewien korespondent szwedzki, dobrze poinformowany o stosunkach angielskich i różnych prądach w brytyjskiej opinii publicznej, przedstawia w kolejnym szeregu według stopnia ważności te zagadnienia, które zajmują przez społeczeństwo angielskie. Według tych informacji, na pierwszym miejscu stoi zagadnienie drugiego frontu, po którego otworzeniu naród angielski spodziewa się zmniejszenia niebezpieczeństwa wojakowego dla kraju angielskiego; przyspieszenie na wypie domaga się jakiegoś wentyla, którym, jak sadza, mógłby być ewentualnie drugi front. Na drugim miejscu zainteresowań narodu brytyjskiego w zakresie politycznym znajduje się zagadnienie ukatastrofowania Anglii po wojnie. Od czasu wysunięcia się planu Beveridge'a na czoło zagadnień politycznych, szerokie maso znacznie silniej, niż kiedykolwiek, odczuwają aktualność społecznych problemów w okresie powojennym.

W końcu naród angielski domaga się wyjaśnienia w zakresie bitwy na morzach. Fakt, że rząd nie zrezygnuje z zachowania tajemnicy co do rozmiarów strat w okrętach, daje pole do popisu różnym kombinacjom na temat śmiertelnej grozy wojny lodziami podwodnymi mocarstw Osi.

czasie nasze myśliwce zestrzeliły z Innej formacji nieprzyjacielskiej koło Kotka jedną maszynę myśliwską typu Lagg/5.

W poniedziałek rano we wschodniej części Zatoki Fińskiej stoczono dwie walki powietrzne, przy czym nieprzyjacieli stracił jedną maszynę myśliwską typu Lagg/5 oraz 2 bombowce nurkowe typu Fe/2.

Łącznie więc straty nieprzyjaciela, poniesione w walkach powietrznych w niedzielę i poniedziałek rano, wyniosły 23 maszyny; ponadto stwierdzono, że kilka maszyn nieprzyjacielskich zostało uszkodzonych. Wszystkie własne samoloty powróciły nieuszkodzone do swych baz.

Zaczynamy teraz rozumieć wiele rzeczy, które dotychczas były zagadkowe — pisze dalej artykuł. — Rozumiemy obecnie, dlaczego w swoim czasie delegatom polskim w Kijowskiej czyniono trudności, co więcej, dlaczego ich nawet aresztowano, kiedy nishowali wiedzic do okolicie ZSRP, w których znajdowali się polscy uchodźcy i jeńcy. Teraz rozumiemy, dlaczego władze bolszewickie wszystkie poszukiwania za miejscami pobytu Polaków, z zwłaszcza oficerów, nazywały „spieszeniem”. Odtąd też rozumiemy, dlaczego Sowiety wszystkie polskie zapytania co do losu polskich oficerów zbrzydli milczeniem. Teraz bardzo dobrze rozumiemy, dlaczego funkcjonariusze GPU nie prowadzili polskich delegatów do masowych grobów, musieliby bowiem im powiedzieć: „Tu leżą ci, których szukacie!”

Dziennik kończy: „Bez względu na to, co może się jeszcze stać, masowych mordów jeńców wojennych jeszcze dotychczas nie było na świecie.”

W Waszyngtonie

LIZBONA, 20 kwietnia. — Z Waszyngtonu donoszą, że na odbywającym się tam międzyrodowym zjeździe katolickich towarzyszów charytatywnych, oskarżono Unię Sowiecką o przyżyczenie 2 milionów Polaków, jako „zakładników” w tym celu, by zmusić Polaków do uznania pewnych żądań sowieckich w sprawach granicznych na wschodzie Europy.

Stwierdzono przy tej sposobności ponownie, że 400.000 dzieci polskich zginęło skutkiem głodu i maltretowania, a los wielkiej rzeszy innych Polaków dotychczas jest nieznanym.

SMOLENSK, 20 kwietnia. — W obecności przedstawicieli Polak. Czerwonego Krzyża, prace przy wykopywaniu zwłok zamordowanych oficerów polskich na Koziej Górze w Katyniu postępują dalej. Każde zwłoki bada się z najdalej posuniętą skrupulatnością, celem stwierdzenia ponad wszelką wątpliwość przyczyn śmierci i znalezienia dowodów, mogących przyczynić się do ustalenia identyczności zmarłych.

Co się tyczy przyczyn śmierci, to można jedynie powtórzyć stwierdzenie już fakt, że każde znalezione dotychczas zwłoki wykazują przynajmniej jeden strzał w czaszkę. Podczas, kiedy stwierdzenie tej okoliczności na ogół jest dość łatwe, to identyfikacja jest znacznie trudniejsza.

Prawie każde z znalezionych zwłok posiadają przy sobie jakieś papiery i dokumenty, jednak nie ze wszystkich da się ustalić nazwisko, stopień służbowy i pochodzenie ofiary. I tak niektóre notatniki zawierają rozmaite osobiste notatki, jednak nie dają żadnej wskazówki co do nazwiska. Również niektóre listy nie posiadają ważnych w tym wypadku kopert, z których można by ewentualnie dowiedzieć się nazwiska odbiorcy a także nadawcy. Wreszcie należy dodać, że niektóre znalezione papiery, wskutek procesu rozkładowego zwłok i wilgoci gruntu, stały się nieczytelne, co odnosi się głównie do zapisów, czynionych obławim. Mimo to, każdy znaleziony przedmiot, choćby nie dawał wskazówek co do tożsamości swego posiadacza, jest tros-

Sukcesy bojowe lotników fińskich

Z GŁÓWNEJ KWATERY FÜHRERA, 20 kwietnia. — Naczelna Komenda Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje w dniu 19 kwietnia:

Na południe od Noworosyjska trwa ożywiona działalność bojowa. Lotnictwo przeprowadziło energiczne ataki na pozycje nieprzyjacielskie i bazy dowozowe a rejonie wybrzeża Morza Czarnego. Na kilku odcinkach reszty frontu wschodniego odparto lokalne ataki bolszewików.

Na froncie tunijskim dzień miał przebiec na ogół spokojny. Samoloty bojowe lotnictwa niemieckiego ponownie bombardowały rejon portowy Algieru.

Podczas potyczki morskiej w godzinach porannych dnia 18-go kwietnia jednostki ubiegające niemieckiej marynarki wojennej zatępiły przed wybrzeżem holenderskim ścigacz brytyjski, wyposażony w artylerię, a 3 dalsze ciężko uszkodziły. Jedną naszą jednostkę zatępiła.

Włoski komunikat wojenny

RZYM, 20 kwietnia. — Włoski komunikat wojenny z poniedziałku brzmi następująco: Na terenie Tunisu wzmożona działalność bojowa. Próby wdarcia się do naszych stanowisk, dokonane przez wysunięte formacje nieprzyjacielskie, spotkały się z natychmiastowym przeciwdziałaniem naszych oddziałów.

Myśliwcy mocarstw Osi zestrzelili w walkach powietrznych dnia 18 samolotów. Formacje naszego lotnictwa zaatakowały z powodzeniem skutkiem zgrupowania broni pancernej.

Esiermo, Ragusa, Porto Torres (Sassari) oraz La Spezia były celem ataków bombowych 4-motorowych samolotów amerykańskich. W Palermo szkody są bardzo wielkie. Dotychczas stwierdzono śmierć 83-miu osób i zranienie 99-ciu osób. Z Ragusa zaportowano do jednego zabitym i 8-miu rannych. Strat, jakie ludność cywilna poniosła w La Spezia, dokładne dotąd nie ustalono.

Artyleria obrony przeciwlotniczej w Palermo zniszczyła jeden samolot nieprzyjacielski. Myśliwcy włoscy i niemieccy zestrzelili 4 dalsze samoloty; z tego jeden nad Catanii, jeden nad Palermo i 2 nad Marsala. 5 spośród naszych samolotów nie powróciło do swych baz.

HELSENKI, 20 kwietnia. — Fiński komunikat wojenny z dnia 19 kwietnia brzmi:

W środkowej części frontu wschodniego odrzucono umożliwiające oddziały nieprzyjacielskie, które usiłowały zaatakować w trzech miejscach, przy czym nieprzyjacieliwo zadane straty. Z innych frontów nie ma nic do doniesienia.

W niedzielę wieczór nasi myśliwcy natakneli się między Seiskari a Kronstadem na dwie wielkie formacje myśliwce nieprzyjacielskich, składające się z 83-ch i 20-tu maszyn. Wywiązała się gwałtowna walka powietrzna, w której przeciwnik znacznie przeważał cyfrowo. Własne myśliwce odniosły świetne zwycięstwo i zestrzeliły 3 samoloty typu Lagg/2, 3 samoloty typu Lagg/5 oraz 6 samolotów typu Jak1, nadto dwie maszyny typu JH/2, a więc łącznie 19 maszyn myśliwskich. W tym samym

Francuski dług państwowy wynosił w dniu 31 grudnia 1942 r. 1.647 miliardów franków, w dniu 31 kwietnia 1943 r. zaś doszł do 2.114 miliardów franków.

Z Częstochowy i okolicy

AA CO ZDA SIĘ
pełna opieka, jeśli
brak w niej potrzebnego
niegro troska przeciw
zniechęceniu. Długo

ASPIRIN
w każdym domu

MĘKA

Świat nagle skurczył się, zmalował i zapadł
w ścieżki Opatka,
cienie przelazły po myślach, skrzypiały
w ostatnim zdaniu!

— O, Ty!..
— Najwyższy!
— Czy tylko w cierpieniu jesteś mi
Ojcem?
— Czy, Ty? Ty Ojciec? Na mnie — rzucasz
ostatnim kamieniem?
Wszystkie się drogi zamknęły, została mi
tylko jedna —
na Krzyż. Bo tak napisano w księgach
ciężkich — jak wieko..
— O Nocny.. Cień się bez końca!
Nie chciał się nigdy roznieść —
bo świat przyniesie mi..
Amier!..
O!..

Jak ciężko jest być CZŁOWIEKIEM!
Oni tam śpią — wybrani, a jutro zapra-
sają mnie, widzą i znają, przykuć życiem
do ziemi,
a potem — będą, jak kupcy o moją słow-
ną drogę,
biczować Ciebie modlitwą i smagać
moim imieniem!

Jutro.. przyjdź muszę — jak codziennie,
nieubagane — jak fatum..
i — jutro z domi przemyślami ostatni
swój ból rozrzuci!

— O!
— Nie pamiętaj im tego!.. Niech ukrzyżują
mnie za to —
że ich.. kochałem..
i za to —
że chciałem im być
— CZYRUSTEM!

Bronisław Król

KURS DLA PRACOWNIKÓW ŻELBETONIARSKICH

KRAKÓW. — Powiatowa Grupa Rzemieślnicza w Krakowie urzędzą z początkiem maja br. kurs dla pracowników przodowników żelbetoniarskich, obejmujący 20 godzin wykładów z zakresu żelbetonu. Kurs ma na celu zaznajomienie uczestników z materiałami używanymi w żelbetonie, wypracowaniem konstrukcji żelbetonowych, srebrotem, ewaluowaniem oraz używanymi narzędziami.

W kursie tym, który prowadzić będzie prof. inż. dypl. Stela Sawicki, w godzinach popołudniowych, w gmachu Powiatowej Grupy Rzemieślniczej, będzie udział osoby z młodszą ocenianiami szkół zawodniczych oraz trzyletnią pracą przy robotach żelbetonowych.

Zgłoszenia na kurs przyjmują do dnia 27 kwietnia br. i informacji udziela Powiatowa Grupa Rzemieślnicza w Krakowie, ul. Śniadekowska 181/18, p. 10, pi. 5, w godzinach urzędowych. Przy zgłoszeniu należy przedłożyć odpowiednie świadectwa.

PRZETWORNIWA OWOCÓW NA MARMOLADĘ

KRAKÓW. W Tymbarce, miejscowości położonej w Okręgu Krakowskim, znajduje się jeden z największych zakładów przetwórczych, wytworzący marmoladę, sok owocowy, konserwy, fabrykaty surowe itp.

Piękną ta pod nazwą „Malcolini”, powstała dzięki zjednoczeniu się kilku młodych spółdzielni, przy czym właściciel zakładu przetwórczego powstał w latach 1937/38, rozpoczynając pracę w roku 1940. Głównym zadaniem spółdzielni polega na uprawie standardyzowanych i odpornych na mróz drzew owocowych, rozdzielanych bezpłatnie pomiędzy malarzy-owocowców, powstanie nadto własna szkółka drzewek, mogąca wyprodukować 3 miliony drzew owocowych. Należy podkreślić, że pomimo ciężkich warunków zimowych w latach 1939-1942, 25.000 drzew owocowych, zaś 600.000 przetworzonych drzewek, w wielu odsetkach do teraz jest gotowych do sadzenia w roku 1942.

Okoliczni rolnicy otrzymują drzewka owocowe bezpłatnie, pod tym warunkiem, że przyniosą do spółdzielni jako członkowie i tym samym zobowiążą się oddać po 7-10 m. latem za sadzonki 5 kg owoców. W ten sposób zabezpieczono sobie dopływ surowców do przetwórcy.

Podstawą obojca Tymbarce obfituje w grzyby o raz ziela leśnicze, planuje się obecnie budowę urządzeń wzmianczonych dla jarzyn, owoców i soki leśniczych.

Z żalobnej karty

Ostatnio zmarł w Krak. o ceniony uczeń, którego prace zyskiwały duże uznanie, b. profesor uniwersytetu dr Stanisław Windakiewicz. Zmarły, który urodził się w r. 1863 w Drohobyczu, był profesorem literatury, polskiej od r. 1902. Pozostawił po sobie wiele prac, zwłaszcza z dziedziny teatru polskiego i literatury. Zmarły był też członkiem Polskiej Akademii Umiejętności.

W tym samym czasie zmarł Jaku długoletni poseł do Sejmu galicyjski służył działacz społecznym. Mimo swego wieku w życiu politycznym nie wyrył czynnego stroju krakowskiego.

Kwiecień
21
Środa

Dziś: Anzelma b. m.
Jutro: Sotera i Kaja
Wachód słońca o godz. 5.51
Zachód " " 20.08

WDZIS ZACIEMNIAMY
od godz. 20.30 do 5.00

Władziescia siedem

Niewiele jest zapewne takich gruboskórnych osób, które nie reagowałyby indywidualnie na zmiany i nastrojem, gdy w pogodny wieczór blyszy na firmamencie, jakby świeżo odpolerowany dysk naszego smetnego satelity — księżyc, który w okresie 27 i 1/2 dni przechodzi swoje cztery fazy, od wazniutkiego sierpa do kulminacyjnej pełni.

Melanholijna Luna działa nie tylko na poetów, zakochanych i lunatyków, lecz i na niemowlęta. Wiedza społeczna ustaliła fakt, że w okresie obiegu księżycy dokola ziemi, przeciętna, dzienna urodzin ulega wyraźnym wahaniom.

Przyciąganie księżycy wywołuje na Ziemi prócz zjawisk periodycznych przypływu i odpływu fal morskich, również przypływu i odpływu warstw powietrza w atmosferze, atmosfera zaś jest dobrym przewodnikiem nieznanymi jeszcze dokładnie wpływów Luny na nasz organizm.

W okresie 27 dni Słońce dokonuje obrotu dokola swej osi, a fakt ten także nie jest, jak się okazuje, bez następstw dla ciała ludzkiego. Ostatnio zbadano 186 tysięcy wypadków normalnej śmierci, przy czym został wykryty związek pomiędzy rytmem obrotu słonecznego, a procentem śmiertelności.

Na tym miejscu nie możemy rozpatrywać szczegółów stwierdzonej łączności powyższych zjawisk. Faktem jednak pozostało, iż ta łączność istnieje.

Tak więc, my dwunożne robaczki, krzątające się zabiegliwie na powierzchni globu ziemskiego, Jesteśmy, mimo całokształtu zdobywczy i techniki, ciągle jeszcze na ogół instrumentem, na którym Kosmos wyrywa swoje melodie, a palcami swych wzdłużnych oraz niewidocznych promieni nakreśla funkcje naszych organizmów, a nawet zapala i gasi dowolnie iskierki naszego życia.

Cennik na owoce i warzywa

(ster) Zarządzeniem Nr. 1701/26/52 z d. 12.IV b. r. ustanowione zostały ceny za owoce i warzywa. Starostwo Miejskie podaje do wiadomości, że ceny te pozostają nadal bez zmian aż do odwołania z następującymi uzupełnieniami: rzodkiewki (inspektowe) pecek 0,50, 0,70 i 1 zł, przy czym sprzedaż nierozwiniętych nalezycie rzodkiewki jest wbroniona; rabarbar 1 kg 3 zł, 3,30, 3,70 zł, sałata z inspektów — głowa 0,50, 0,70 i 0,90 zł; szpinak inspektowy za 1 kg — 2 zł, 2,50 i 3 zł; szpinak ogrodowy za 1 kg — 1,50, 1,80 i 2,10 zł.

Zmiany te nalezy zaznaczyć w wyżej wspomnianym cenniku, który nadal obowiązują, albowiem nowy w bież. tygodniu nie zostanie wydany.

Mleko i odżywki dla najbiedniejszych niemowląt

(y) Stacja Opieki nad Matką i Dzieckiem z której dobrodziejstw korzystają szeregi najbiedniejszych matek w okresach poglówczy i chorych, anemicznych, głodnych dzieci naszego miasta przyjęła w ciągu ub. miesiąca pod swe samarytańskie skrzydła 23 nowych podopiecznych.

Ogółem zbadano w okresie sprawozdawczym 62 dzieci, udzielono 127 porad i dokonano 26 naukowych lampą kwarcową.

80 maleństw korzystało z codziennej dawki mleka. Na cel ten wydała Stacja 1240 litrów mleka. Poza tym obdarowano dzieci 4480 porcjami mieszanki odżywczej.

Przydziały na normalne karty żywnościowe

(ster) Punkty rozdzielcze otrzymały polecenie wydawania w bież. miesiącu na normalne karty żywnościowe następujących artykułów spożywczych:

Dla dorosłych i dzieci:
200 gramów cukru w cenie 1,60 zł. za kg na kupon Nr. 16, 17, 18, 19; 400 g maki jeźmienniczej 70% w cenie 0,55 zł. za kg lub żytnie 95% w cenie 0,50 zł. za kg — na kupon 24, 25, 26, 27; 240 g marmolady II gat. po 4 zł. za kg na kupon 28 i 29; 1 kg soli szarej za 0,40 zł. na kupon 55; 100 gr kawy na kupon 32 oraz 1 jajko na kupon 53.

Prócz tego dzieci poniżej lat 10 otrzymują: 250 gramów kaszy jeźmienniczej w cenie 0,66 zł. za kg na kupon Nr. 46; 250 g makaronu w cenie 1,80 za kg na kupon 47 oraz 25 g kawy.

Pszczerlarzom do wiadomości!

(y) Celem zapobieżenia rozszerzeniu się zarazków chorobotwórczych odnośnie władze wydziału zarządzenia, na mocy 14-go wyrobów wezwu sztucznej odbywać się może jedynie w specjalnie wyznaczonych do tego celu punktach.

Urządowo zatwierdzona na powiat radomszczańskich placówka jest wytwórnia wazy J.

Nowe przepisy rybackie

(y) Miejscewo Kolo Amatorów-Wedkarzy, podaje do wiadomości zainteresowanym, wydane ostatnio zarządzenie odnośnych władz, dotyczące połowu ryb.

Przed wszystkim wyznaczona została najbliższa waga poszczególnych gatunków ryb, które wolno łowić i tak — dla szupkiaka wynosi ona 30 kg, dla lina 25 kg, płocika 15 kg, karpia 30 kg, jazia 25 kg, klenia 25 kg, okonia 15 kg, świniki 20 kg i piaszkowa 15 kg.

W wypadku złowienia ryby mniejszej wagi nalezy ją delikatnie zabić z haczyka i wpuścić do wody.

Dla nadzoru nad przestrzeganiem powyższego zarządzenia powołano zaprzysiężonych konsołarzy.

Prace malarzy krakowskich w Częstochowie

W oknie jednego ze sklepów w śródmieściu, gdzieś pomiędzy mostem kolejowym a Magistratem zobaczyłem kartkę: „Obrazy znanych malarzy na sprzedaż”. Zdanie jako reklama zachęcające i obiecujące wiele. W witrynie wystawiono jakieś płótna, oznaczone dobrnymi nazwiskami, a obok szereg innych. Istotnie — pomyslałem — można tu wstąpić i coś niełego z współczesnego malarstwa polskiego jeśli nie kupić, to przynajmniej obejrzeć. Wewnątrz ścianki obwieszono obrazami różnego formatu. Coś jakby galeria malarstwa, a w samej rzeczy kilka sprzedawczy obrazów i to takich, których dolna granica wartości leży powyżej poziomu przeciętnego. Trafiała się tu jeśli nie szczyt, to jednak wybitny. W milczeniu przez jakiś czas oglądałem owe dzieła piękna. Właściciel przedsięwzięcia spieszy z informacją:

— Posiadamy na składzie przeważnie obrazy współczesnych malarzy krakowskich: profesora Instytutu Zdobniczego Uziembli, Setkowicza, Zakrzewskiego, Filipkiewicza i innych.

— W jakich granicach waha się cena?

— Mniej więcej od 200 do 3000 złotych, choć bywają też i droższe.

— A jeśli ktoś chciałby kupić obrazy innych malarzy, np. Hoffmana lub któregoś z Kossaków, czy możecie panowie także ich dostarczyć?

— Owszem. Musi to jednak potrwąć jakiś czas.

Wśród obrazów przeważa akwarela — specjalność prof. Uziembli, lecz nie brak też i olejnych. Dla znawców znajdzie się również grafika.

Tematy? Dużo kwiatów o ciepłych kolorach, pejzaże, architektura.

Pyrkossa — Częstochowa, Pilsudskiego 17, która pracuje pod nadzorem Okręgowego Związku Pszczelarzy.

Prócz wyroku wezy, wytwórni powierzono wytapianie wosku, z dostarczonej przez pszczelarzy woszczyny, przy pomocy parowego aparatu systemu Rietschego.

Na ślikskiej drodze

(ster) Kupiec Antoni Walentkowski z Koziegłów (pow. Warthenau) odpowiadał przed Sądem Specjalnym w Częstochowie za niedozwolony przemyt do Gen. Gub. 350 kg. drożdży, przekroczenie bez zezwolenia granicy między Rzeszą i Gen. Gub. oraz za przewiezienie bez przepisowego zezwolenia do Rzeszy 4000 zł. i 600 RM. W dalszym ciągu akt oskarżenia zarzucał Walentkowskiemu, że kupił od różnych osób w Rzeszy 20 kart na towary wlokniennicze po 35. marek za sztukę i sprzedał je z zarobkiem po i marce na każdej.

Sąd skazał Walentkowskiego na 3 lata więzienia.

W czasie przemycania drożdży Walentkowskiemu okazał pomoc robotnik Piotr Mokrzycki z Częstochowy, za co wymierzono mu karę 18-tu miesięcy więzienia.

Trzeci współnik, kupiec Władysław Konieczny z Częstochowy, który nabył od Walentkowskiego 350 kg drożdży, chociaż wiedział, iż zostały one przemycone, został zasądzony na rok więzienia.

Nowe przepisy rybackie

troleurów, których zadaniem będzie inspekcja terenów łowieckich.

Każdy rybak obowiązany jest przedstawić na żądanie kontrolerowi, zapotrzebowemu w specjalną legitymację, złowione sztuki, celem przerezenia ich.

Nowe przepisy zakazują również zakładania sznurów łowieckich na ryby, oraz łowienia za pomocą tzw. „bicia osła”.

Na nieprzezwrażenie powyższego zarządzenia, którego wydanie podkrytkowane zostało troską o zachowanie narybku, grozą surowe kary. Wszelkich bliższych szczegółów, dotyczących omawianego zarządzenia udziela prezes Kola Wedkarzy p. A. Poros, Waszyngtona 61, m. 8.

— Dla amatorów — słysze objaśnienie — znajdzie się obrazek rodzajowy mniej lub więcej „regionalny”. Trafia się także studium kobiece potraktowane poważnie.

— Jakże jest zainteresowanie tymi owocami pracy artystów? — zapytuje.

— Częstochowa posiada dużo amatorów obrazów. Ci, co przychodzą tu, rozpoznają często mistrzów dawniej już im znanych, dla których — jak wielu oświadcza — żył i szacunek. Spodobałoby się także nowe nazwiska i czerstoką okazją dla nich zainteresowania, realizujące się w kupie.

Skład te galerii widać się zmienia przez długi i długi. Nabywców jest stosunkowo dużo. Jedni z nich dobrze orientują się w malarstwie, inni nie są znawcami, lecz równie chętnie nabywają obrazy. Wybredni poszukują „Woicichów” i „Juliuszów”, lecz zadowalniają się także i mniej wybitnymi nazwiskami, jeśże inni polują na obrazy o specjalnej tematyce. Niektórzy przychodzą tu, aby kupić obraz dla kogoś jako podarunek na imieniny lub z okazji żałobiny. Nie brak też i takich, którzy odczuwają potrzebę ozdobienia wnętrza swego mieszkania dziełami sztuki, wreszcie zjawiają się tu także ludzie, którzy na ogół dalecy byli dotychczas od tych spraw.

Ta swego rodzaju „wystawa polskiej sztuki malarzkiej” naprawdę dobrze służy też sztuce. Osoby, które tu przychodzą i czasem przed jednym obrazem przez dłuższą chwilę postoją, uczą się rozpoznawania piękna, odróżniają ziarną od plew, jakie to niestety często zjawiało się w sprzedaży pod postacią rozmaitych „regionalnych” przedmiotów, obdarzonych kopiami lub po prostu kiczami.

Sier.

Przejdź nagle z paszy zimowej na świeższą, bogatą w biało, trawę. Jeżeli w ostatnich dniach było w oborze nie dostawało paszy soczystej, wydajmy jej tylko na kilka godzin dziennie, dając mu odpowiednie ilości surowej paszy w oborze przed wygonieniem.

Każdy gram białka ma znaczenie dla wydajności mleka. Na wiosnę pastwisko jest tak bogate w biało i paszę, że wystarczy jedna trzecia lub połowa obszaru pastwennego, potrzebnego w lecie do nasycenia zwierząt.

Jeżeli mamy jeszcze czas na to, dzielimy ogrodzenie pastwiska i kosimy wszystkie kawałki, których nie będziemy wypaszać. Tym sposobem możemy później najbardziej wartościową paszę białkową w postaci siana lub kisonki. Na pierwszych świeżych pastwiskach karmi się tylko bydło mleczne. Ono bowiem użytkuje najlepiej bogactwo białka.

Młodziży i krów nie wymagamy na wspólne pastwisko. Najpierw łąca zaważ krowy, potem dopiero młodziż. Przy większych stadach bydła mlecznego dzielimy krowy zależnie od mleczności, na dwie do trzech grup. Najlepsze pastwisko dostaje zawsze bydło najbardziej produktywne pod względem wydajności mleka.

Pielęgnowanie starannie pastwiska, albowiem i one wymagają gruntownej pielęgnacji, która musi być jednak różna, zależnie od ilości opadów. Przy średnich opadach widoczny pastwiska po każdym zupełnym wypaszeniu. Wskutek tego zostają równomiernie rozdzielone jarna i kretowiny. Jeżeli nie mamy wólki obrzeczowej ani brony łkowej, używamy do wędzenia odwróconej do góry brony siatkowej lub też przekładanej brony sztywnej. Jeżeli potworzyły się miejscia o zbyt

Skrzynka porad

p. Grzegorz R. z Częstochowy
Kozy — sztuki hodowlane — winny wykorzystywać do rą budowy ciała, dobrze rozwiniętą klatkę piersiową, szeroki grzywdę, mocne mięśnie. Wymagamy, nie mieście, nie łurzące się po wydojeniu, wskazuje na wieka mleczność. Nogci kozy powinny być dobrze utrzymani, nie są woszone, włoski między palcami, dobrze przyszywane. Młode kozy mogą być pokryte już w 6-8 miesiącu; samce rozwijają się wcześniej. Samica może młode 6 miesięcy, pokrywając odbywać w 12-14 miesięcy w październiku. Samica rodzi 1-2, 3 lub 4 sztuki kózki; więcej jak 3 sztuki nie należy trzymać przy jednym macie, wychowując trzecie na flasce, do której koźlą łatwo się przyzwyczajają, nie są woszone, włoski między palcami, nie budowane, o żywym oszku i wykazywać charakterystyczny dźwięk przy wzniesieniu ogona oraz dość nie przemyślny sposób przy wzniesieniu ogona może w roku pierwszym 8-100 kg.

Mleczność kozy zależy, jak przy wszystkich zwierzętach, od sposobu żywienia. W lecie nie obowiązują zainicjować te same reguły, co przy owiniętożym. Choć kosa jest typowym zwierzęciem do obcowania na pastwisku, może być również i koczowniczymi trzymać w stajni. Opasłe zwierzęta rodzaju paszy zielonej, latem należy opaszać kózki różno odpadki ogrodowe, liście drzew i t.d.

Opasło, poza okresem kopulacyjnym, nie należy mleczyć zbyt obficie karmiami trędywymi, aby nie stawały się opasłe i leniwe.

KACIK ROLNICZY

Dbajmy o pastwiska

Niezadługo już rozpocznie się wypędzanie na świeższe pasze, dlatego musimy dobrze przygotować pastwiska. Wysoka wydajność pastwiska możliwa jest tylko przy obfitym mierzwiem. Wywołamy gnojówkę na pastwiska, o ile nie zrobiliśmy tego jeszcze dotąd, szczególnie na terenach, które chcemy najpierw kosić.

Ploty i wrota należy doprowadzić do ładu. Chociaż byłoby rzadko uciekać z dobrych pastwisk wiosennych, to jednak trzeba zczasem usunąć uszkodzenia w ogrodzeniach. Podważać je przez młode pale, wbiwamy mocno i naprzemiennie obciążone druty. Również rowy należy zczasem oczyścić. Jest to konieczne, ażeby w razie długotrwałych deszczów pastwiska nie stały się zbyt wilgotne i w czasie nie skwaśniały. Wybraną ziemię rozrzucać od razu szeroko. Nie może ona uwarzać na brzegach rowów — w wysokie kopce przy wale. Równocześnie przycinamy dobrze wyschnięte drzewa, sprawdzając, które odcinki jeszcze „długnie” nalezycie. Zie „sięgnące” odcinki notujemy sobie w pamięci, ażeby poprawić je w wolnym czasie.

Z chwilą wypędzania rożnaczyć na zieloną paszę, krowy zaczynają na ogół dawać więcej mleka. Ale i w tym czasie mogą nas czekać niemiłe niespodzianki, jeżeli zwierzęta wyjdą nieprzygotowane na pastwisko. Dlatego nie możemy

